

SVCD potřetí...

V předchozích dvou článcích jste se dozvěděli, jak vytvořit z DivX souboru film ve formátu SVCD. Nyní zbývá jen doladit drobnosti a můžete CD diskem "nakrmit" svůj přehrávač.

Máme před sebou poslední článek věnovaný problematice SuperVideo CD. V předchozích dílech jste se dozvěděli, jak se zpracovává obraz a že nejlepší kvalitu v amatérských podmínkách nabídne Tsunami MPEG Encoder. Ukázali jsme vám, jak přidat zvuk v obyčejném stereu, čtyřkanálový zvuk v Dolby Surround ProLogic nebo šestikanálový pomocí MPEG Multichannel.

Čemu jsme ale doposud pozornost nevěnovali, bylo výsledné vytvoření a vypálení SuperVideo CD. Vždy jsme jen vypálili hotový MPEG-2 soubor na médium a neuvažovali jsme o dalších možnostech, které při konečném vytvoření disku máme. Při "obyčejném" typu vypálení přijdeme na stolním DVD přehrávači o možnost rychlého posunutí se na libovolné místo ve filmu a také musíme film "přetáčet" podobně jako na klasickém videu.

To je ale téměř neúnosné, protože v případě, že při sledování filmu musíme někam odejít a přehrávač vypnout, přijdeme o aktuální pozici ve filmu a příště budeme muset složitě hledat místo, kde jsme skončili. Některé stolní přehrávače si sice automaticky pamatují místo, kde přehrávání disku skončilo, a po zapnutí a spuštění přehrávání automaticky začnou přehrávat od tohoto místa, ale přijde-li mezitím někdo jiný k našemu přehrávači a přehraje si jiný film, přijdeme samozřejmě i o toto "nastavení".

Proto jsou u SuperVideo CD zavedeny stejné věci jako u DVD, tedy především úvodní nabídka (dále jen menu). Film je "rozsekaný" na kousky (např. po deseti minutách), na které může vést z menu odkaz a po kterých lze ve filmu rychle "skákat".

Toto uspořádání na DVD samozřejmě být musí, protože délka záznamu je mnohem delší než na CD, a navíc v menu bývají odkazy na různé bonusy, které DVD obsahuje a které jsou vlastně dalšími MPEG-2 soubory.

Při vytváření takto uspořádaného SuperVideo CD se můžeme nejčastěji setkat se dvěma případy. Buď máme film, který potřebujeme rozkouskovat na kapitoly (které nám zjednoduší orientaci ve filmu), nebo máme spoustu různých krátkých "filmečků", které chceme dát dohromady a vypálit na jeden disk.

V prvním případě většinou máme již hotový MPEG-2 soubor o velikosti jednoho CD a musíme ho před použitím rozdělit na několik částí. Na dělení ale můžeme myslet již při komprimaci do MPEG-2 a v TMPGEnc si film můžeme rozdělit (např. pomocí funkce Source Range). Pak už samozřejmě nemusíme film dělit při závěrečné tvorbě disku. Tuto možnost ale příliš nedoporučuji. Při použití programu Ahead Nero Burning Rom 6 je to však bohužel nutnost. Nero dokáže u MPEG-2 souboru jen zkontrolovat, zda je podle normy, a vypálit ho. Chceme-li v Neru SVCD menu vypálit, musíme si nainstalovat plug-in, který Neru umožňuje komprimovat obrázky a videa do MPEG-2. Pomocí něj můžeme také zakódovat jakékoliv filmy z DivX přímo do MPEG-2 a vypálit. Jak jsme se však zmínili již v prvním díle, jeho kvalita není příliš dobrá, nicméně na obrázky stačí. Dá se tedy říci, že jej použijeme na úlohy typu "spousta různých krátkých filmů", kde ke každému chceme přistupovat z menu.

Na rozdělení jednoho filmu, který byl původně vytvořen jako jeden soubor, použijeme software VCDEasy. Tento program je přímo určen k vytváření VideoCD a SuperVideo CD a podpora vytváření kapitol je u něj velmi dobrá. Samozřejmě také dokáže udělat menu, ale vytvořit ho zde je již pracnější. Proto tento program použijeme jen v případě, chceme-li udělat kvalitní menu, téměř srovnatelné s menu na DVD. Jsme také limitováni kapacitou, a tak nemůžeme dělat rozsáhlá animovaná menu... Pouze si ukážeme, že je to v principu možné. Pomocí menu SuperVideo CD si můžeme zkusit také film zakódovat nebo přidat soundtrack. Začněme ale od začátku...

NERO BURNING ROM 6

WWW.NERO.COM

Nejprve se budeme věnovat programu, ve kterém jsme se již v prvním dílu naučili některé základní kroky. Při vytváření menu budeme předpokládat, že již máme soubory připravené v takovém formátu, že vždy jeden bude odpovídat jedné položce v menu. Ještě jednou připomínám, že musíme mít nainstalovaný plug-in podporující kompresi do MPEG-2. Více informací o něm najdete na stránce výrobce www.nero.com.

K samotné práci opět použijeme známý Nero Express 6. Je to velmi příjemný průvodce, který dovede k cíli i méně zkušeného uživatele.

Celý postup spočívá jen ve vybrání správných videí, která chceme zahrnout do kompilace, a Nero nám hned sám nabídne základní menu s možností různých úprav. Můžeme také přidat grafické filtry nebo si vybrat, zda chceme menu jen textové, nebo zda má obsahovat i obrázky z jednotlivých videí.

VCDEASY

WWW.VCDEASY.ORG

VCDEasy je, jak už sám název napovídá, velmi přehledný nástroj na tvorbu jak Video CD, tak i SuperVideo CD. My budeme používat verzi 1.1.5.2. Existují i verze novější, ale ty už bohužel nejsou volně šiřitelné. Nezaregistrovaná verze vám dovolí tvořit pouze disky o maximální velikosti 400 MB, což je přibližně polovina 80minutového CD média, případně použít jen omezený počet videí či obrázků v menu. Při instalaci zjistíte, které součásti si VCDEasy "přiiinstaluje". Například VCDImager v. 7.12 funguje jako konzola a příkazy se mu zadávají jako program napsaný do souboru "XML". Tedy program VCDEasy je vlastně jen grafické uživatelské prostředí, ve kterém si nastavíme všechno, co chceme, přičemž program vygeneruje "XML" kód za nás a ten předá VCDImageru, který podle něj vytvoří obraz CD. Obraz můžeme vypálit buď např. v Neru 6, nebo přímo pomocí programu VCDEasy, který k tomuto účelu používá opět externí program.

VCDEasy obsahuje také nástroje, které přímo souvisí se SVCD, avšak nepoužívají VCDImager. Jedním z nich je i MPEG Enkoder na obrázky, z kterých si pak budeme vytvářet menu. Tento nástroj nám též řekne, jaké rozlišení je ideální pro obrázky u SuperVideo CD, dovolí nastavit poměr stran atd. Samozřejmě se zde přímo nabízí možnost vytvoření SuperVideo CD s fotografiemi. Hlavním úkolem je zde ale nastavení kapitol, které nám rozdělí dlouhé video na úseky, mezi kterými můžeme libovolně přeskakovat. Jak, kdy, kde a za jakých okolností budeme skákat z jedné kapitoly na druhou nebo z jedné položky menu na druhou, si nastavíme pomocí tzv. interaktivity. Její pomocí si nastavíme u každého obrázku jeho funkci - tzn. co se stane, když zmáčkne tlačítko na ovladači DVD přehrávače, nebo co se stane na konci videa...

Pojďme se nyní podívat, jaké základní typy menu se dají vytvořit.

KLASICKÉ MENU

V našem prvním případě budeme uvažovat toto základní menu jako na obrázku dole.

Jak vidíme z obrázku, napřed se spustí úvodní animace a z ní se pokaždé skočí do základního menu. Zde se vše zastaví až do doby, než zmáčkne "play" nebo "1" na dálkovém ovládacím DVD přehrávače. Zmáčkne-li "play", spustí se film od první kapitoly a po skončení filmu se vrátíme do základního menu. Druhou možností v základním menu je skočit do tzv. "menu kapitol", kde budeme mít odkazy na každou ze čtyř kapitol, které ve filmu vytvoříme. V praxi jsou čtyři kapitoly málo, ale pro názornou ilustraci to stačí.

Úvodní animaci si můžeme vystříhnout z filmu pomocí TMPGEnc a udělat z ní MPEG-2. Stejným způsobem vytvoříme film. V našem případě jsou obě menu (základní i kapitoly) statická, tedy budeme potřebovat dva obrázky, které budou mít rozlišení 768 x 576.

KÓDOVÉ MENU

Poslední věcí, kterou si ukážeme, bude kódové menu. Toto menu nám umožní zakódovat si SuperVideo CD několikamístným kódem a ochránit ho tak před všemi, kdo neznají kód. V našem případě vytvoříme ochranu trojmístným kódem.

Toto menu potom stačí jen přidat před menu, které již máme vytvořeno podle předchozího návodu, a poslední položku tohoto menu připojit k první položce menu dalšího (v našem případě úvodní animace).

Menu podle tohoto schématu budeme tvořit úplně stejně, jako se tvořilo menu předchozí, jen si musíme dávat pozor na to, aby ostatní tlačítka (jako "play", "next" apod.) byla vypnuta. Dále musí být u každé obrazovky menu nastaveno "čekat do nekonečna". Potom již stačí přiřadit správné odkazy numerickým tlačítkům podle toho, jaký jste si zvolili kód.

Jak vidíte, možnosti menu u SuperVideo CD si nezadají s možnostmi menu u DVD. Pokud chceme, můžeme přidat např. i soundtrack nebo obrázky z filmu. Bohužel jsme limitováni kapacitou média a přidáme-li k filmu všechny výše uvedené možnosti, může se nám klidně stát, že se na CD vejde jen 20 minut filmu. Což opravdu není mnoho...

Musíme si proto dobře rozmyslet, co všechno chceme v kompilaci mít nebo na kolik CD chceme film umístit.

Lubomír Říha, autor@chip.cz